

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KISIM İLKEL TOPLULUK

II

- 11 BİRİNCİ BÖLÜM. – İnsan Toplumunun Oluşu
11 1. *İnsanın Kökeni*
11 İnsan ile Hayvanlar Arasında Biyolojik Akrabalık
12 İnsanın Ataları: Üst İnsansı Maymunlar
13 2. *İnsanın Oluşumunda Emeğin Rolü*
13 İnsanın İlk Atalarının Çalışma Eylemleri
15 3. *Düşüncenin ve Dilin Evrimi*
15 Düşüncenin İlerlemesinde Emeğin Rolü
16 Dil
18 İKİNCİ BÖLÜM. – Maddi Üretim
18 1. *Maddi Malların Üretimi ve Toplumsal İlerleme*
19 Toplumun İlerlemesinde Coğrafi Ortamın Rolü
20 Nüfus Hareketlerinin İlerleyişi ve Toplumsal Gelişme
21 Toplumsal Yaşamın Temeli Olarak Maddi Malların Üretimi
22 2. *Maddi Üretimin İlerlemesi*
22 Toplumun Üretici Güçleri
23 Üretim İlişkileri
25 ÜÇÜNCÜ BÖLÜM. – İnsanın Biçimlenmesi ve İlk Topluluk
Rejiminin Gelişmesi
25 1. *Toplumun Oluşu Sırasında Üretici Güçler*
25 İlk İnsanlar
26 İş Aletlerinin Gelişmesi
27 Ateşin Kullanılması
28 Buzul Devrinde İş Aletlerinin Gelişmesi
29 2. *Çağcıl İnsanın Biçimlenmesi*
29 Kro-Manyon (*Cro-Magnon*) Adamı
30 İnsan Soyunun Biçimlenmesi
30 İnsanlığın Coğrafi Yayılışı
31 3. *İlkel Topluluk Rejiminin Oluşumu Döneminde Üretim*
İlişkileri
31 İlk İnsan Sürüsü
32 Doğal İşbölümü
33 *Gentilice* Örgütlenmenin Doğuşu
34 Klan Topluluğunda Üretim İlişkileri
35 "İlkel Komünizm" ile Komünist Toplum Arasındaki Temel
Ayrım
36 Anaerkillik
38 DÖRDÜNCÜ BÖLÜM. – İlk Topluluğun En Yüksek Aşaması
38 1. *İlkel Topluluğun Açılıp Genişlemesi Çağında Üretici Güçler*
38 Yeni İş Avadanlıklarının Bulunuşu
39 Bitki Yetiştirilmesi
41 Hayvan Yetiştirme

42	2. <i>İlkel Topluluğun En Yüksek Aşamasında Üretim İlişkileri</i>
42	Toplumda Ekonomik Bağların ve Üretim Bağlarının Güçlenmesi
43	Klan ve Kabilenin Yönetim Sistemi
44	Sanatın Başlaması
45	Dinsel Betimlemelerin Doğuşu
48	BESİNCİ BÖLÜM. – İlkel Topluluğun Parçalanıp Dağılması
48	1. <i>Tunç ve Demir Devrinde Üretici Güçlerin İlerleyişi</i>
48	Madenî Avadanlıkların Bulunuşu
49	Toprağın İşlenmesinde Gelişme
50	Hayvancılıkta İlerleme
52	2. <i>Üretim İlişkilerinde Değişiklik</i>
52	İlk Toplumsal İşbölümü
52	İkinci Toplumsal İşbölümü
54	Değişimin Ortaya Çıkışı
55	Ataerkillik
56	3. <i>İlkel Topluluğun Üretim İlişkilerinde Bunalım</i>
56	Artı-Ürünün Ortaya Çıkışı
57	Ürünlerin Bölüşülmesinde Değişiklikler
58	Yeni Üretici Güçlerle Eski Üretim İlişkileri Arasında Çelişkiler
58	Ataerkil Aile
59	Özel Mülkiyetin Ortaya Çıkışı
60	Köleliğin Ortaya Çıkışı
61	Toplumsal Sınıfların Ortaya Çıkışı

İKİNCİ KISIM
KÖLECI TOPLUM

63

63	BİRİNCİ BÖLÜM. – Asya ve Afrika'nın Köleci Topluları
64	1. <i>Topluluğa Ait Kölelik ve Ataerkil Kölelik</i>
65	2. <i>Devletin Ortaya Çıkışı</i>
65	Devletin Görevleri
66	Sınıflar ve Devlet
67	Topluluklar ve Kabileler Birlikleri
67	Asya ve Afrika'nın İlk Köleci Devletleri
68	Köleci Despotizm
69	3. <i>Köleci Toplumda Üretim İlişkileri</i>
69	Köleler ve Köle Sahipleri
70	Köleci Devlette Topluluğun Rolü
72	4. <i>Asya ve Afrika'nın Antikçağ İmparatorluklarında Üretici Güçlerin Gelişmesi</i>
73	Meta-Para İlişkilerinin Gelişmesi
73	Kentlerin Doğuşu
74	Ticari İlişkilerin Artması
75	5. <i>Sınıf Savaşımı ve Rolü</i>
76	6. <i>Eski Köleci Toplumlarda İdeoloji ve Kültür</i>
76	Dinin Rolü
77	Materyalizmin ve Diyalektiğin Öğelerinin Gelişmesi
78	Bilim ve Sanatlar
79	Ekonomik ve Toplumsal Biçimlenme

80	7. Asya ve Afrika'nın Çeşitli Devletlerinde Kölelik İlişkilerinde Gelişiminin Özellikleri
80	Eski Mısır
81	Eski Hindistan
83	Eski Çin
84	Urartu, Harzem, Kuşanlar Krallığı
84	Minalılar Krallığı
85	Devletlerarası İlişkilerin Kurulması
86	İKİNCİ BÖLÜM. – Amerika'nın Köleci Devletleri
87	Maya Toplumu
88	Aztekler Devleti
90	Şibşa Devletleri
90	Tiahuanako
94	ÜÇÜNCÜ BÖLÜM. – Eski Yunan'da Köleci Düzenin Özellikleri
94	1. Ekonomi ve Toplumsal İlişkiler, Siyasal Biçimler
95	Yunan Site-Devleti
95	Sitelerin Kuruluşu, Eski Yunan'da İlkel Topluluğun Dağılımının Sonucu
96	Borçlar Yüzünden Köleleşmenin Kaldırılması
96	Eski Yunan'da Tiranlar
97	Sitelerin Çeşitli Biçimleri
97	Sitenin Oligarşik Biçimi (Isparta)
98	Köleci Demokrasi (Atina)
99	Sitenin Evriminde Bir Aşama. Solon Reformları
100	Köleci Site Kesin Biçimini Alıyor
102	Eski Yunan Kolonilerinin Kurulması
102	Yunan Sitesinin Ekonomik Temeli
103	El Emegi ile Zihinsel Emek Arasındaki Karşıtlık
104	Yabancıların Saldırısına Karşı Savunma
106	Siteler Sisteminin Bunalımı
107	Merkezleşen Köleci Devletin Billurlaşması
107	Yunan-Makedonya Fetihleri
108	Siteler Sistemi ile Doğu Despotizmleri Rejiminin Sentezi, Yunan-Makedonya-Helen Devletleri
110	2. İdeoloji ve Kültür
110	Ege Uygarlığı Denilen Girit-Miken Uygarlığı
110	Homeros Toplumunun Kültürü
111	Yunan Mitolojisi
111	Mitolojik Olimpos Dini
112	İÖ 8. Yüzyıldan 6. Yüzyıla Değın Kültürün Açılıp Gelişmesi
112	Doğanın Bilimsel Araştırılmasının Başlangıcı
113	Materyalist İyon Okulu
114	Felsefede İdealist Eğilimler
114	Felsefede Materyalist ve İdealist Görüşler Arasında Savaşım
115	Bilimin Kollara Ayrılmasının Başlangıcı, Kültürün Açılıp Gelişmesi
116	Materyalizm ile İdealizm Arasındaki Savaşımın Belirginleşmesi, Demokritos'un Çizgisi
117	Materyalist Filozofların Tanrıtanımazlığı
117	İdealist Eğilimlerin Gelişmesi, Platon'un Çizgisi
118	Aristoteles

119	Helenizmin İdeolojisi ve Kültürü
121	DÖRDÜNCÜ BÖLÜM. – Eski Roma'da Köleci Düzenin Bellibaşlı Çizgileri
121	1. Köleci Toplumun ve Köleci Devletin Yapısı
121	Roma Toplumunun İlk Aşaması (İmparatorluk Çağı)
122	Klan Aristokrasisine Karşı Halkın Savaşımı
123	Cumhuriyetin Başlangıcı
124	2. Köleci Toplumun En Yüksek Aşaması
124	Akdenizin Romalıları Tarafından Fethi
125	Köle Emeginin Ağır Basması
126	Ticaret ve Tefecilikte Hızlanış
126	Roma Toplumunda Çelişkilerin Yeğînleşmesi
127	Cumhuriyetin Düşüşü ve İmparatorluğun Gelişimi
128	3. Köleci Roma Devletinin Çöküşü
128	Büyük İşletmelerin Çöküşünün Başlangıcı ve Kolonluğun Doğuşu
129	Köleci Toplumun Bunalmının Yeğînleşmesi
130	Köleci Üretim Tarzının Kesin Olarak Dağılıp Parçalanması
132	4. İdeoloji ve Kültür
132	Eski Cumhuriyet
132	Cumhuriyetçi Dönem
134	İmparatorluk
135	Hıristiyanlık
136	İmparatorluğun Evrimi
137	5. Roma İmparatorluğunun Düşüşü

ÜÇÜNCÜ KISIM
FEODAL TOPLUM
139

139	GİRİŞ
139	Köleci Düzenin Bağrında Feodal Ögelerin Gelişmesi
140	Roma İmparatorluğunda Devrimci Altüst Oluş
140	Feodalitenin Dönemlere Bölünüşü
142	BİRİNCİ BÖLÜM. – Feodal İlişkilerin Kuruluş Dönemi (Yukarı-Ortaçağ)
142	1. Batı Avrupa'nın Feodalleşmesi
142	Eski Cermenler ve Slavlar
143	Feodalleşme Süreci
144	Frank Devletinde Özel Toprak Mülkiyetinin Gelişmesi
145	Köylüler ve Köleler
145	Preces Sistemi
146	Gedik (Bénéfice)
146	Feodal Sistemin (Franc-Alléu) Kuruluşu. Vasallık
147	Feodal Toplumun Üretici Güçleri
148	Feodalitede Üretim İlişkileri ve Mülkiyet
149	Sömürünün Doğal Niteliği
149	Gerekli-Ürün ve Artı-Ürün
150	Toprak Mülkiyetinin Uygulama Biçimi Olarak Feodal Rant
150	Feodal Rantın Gelişmesi
151	Ekonomi-Dışı Baskı (Cebir), Kişisel, Hukuksal ve Yönetimsel Bağımlılık

153	Yukarı-Ortaçağda Devlet
153	Yukarı-Ortaçağda Frankların Devleti
154	Feodal Toplumun Temel Uzlaşmaz-Karşıtlığı
154	Yukarı-Ortaçağ Döneminde Köylülerin Anti-Feodal Savaşımı
155	Batı Avrupa'da Feodal İlişkilerin Biçimlenmesinin Karakteristik Çizgileri
155	2. <i>Doğu Avrupa'da Feodal İlişkilerin Biçimlenmesi</i>
155	Doğu Slavlarında Feodal Evrimin Özellikleri
156	Kiev Rusyası
158	Uluslararası Arenada Kiev Devletinin Rolü
159	3. <i>Asya ve Afrika Ülkelerinde Feodalitenin Yapısı</i>
159	Köleciler Toplumunun Bağrında Feodalitenin Doğuşu. Çin
160	Japonya'da ve Hindi-Çin Yarımadasında Feodalitenin Gelişmesi
161	Hint Feodal Toplumunda İlkel Kölelik Kalıntıları
162	Göçebelerin İlkel Topluluk Düzeninin Dağılımı Temeli Üzerinde Feodal İlişkilerin Gelişmesi
163	Afrika Kıtasında Feodal İlişkilerin Biçimlenmesi
164	Feodal Üretim Tarzının Niteleyici Çizgileri
164	Burjuva Tarihçilere Göre Feodalitenin Özü
168	İKİNCİ BÖLÜM. – Feodalitenin Açılıp Gelişme Çağı
168	1. <i>Zanaatçılığın ve Ticaretin İlerlemesi</i>
169	Zanaatlarda Uzmanlaşma
169	Zanaatçı ile Pazar Arasında İlişkilerin Kurulması
170	Kent ile Kır Arasında Toplumsal İşbölümü
170	Kasabaların Kuruluşu
171	Köylülerin Kişisel Bağımlılıktan Kurtulmaları
171	İtalya'nın ve Güney Fransa'nın Kentleri
171	Rus Kentleri
172	Ticari Üretim, Tüccarlar
173	Loncanın Doğuşu
173	Ticaretin Gelişmesi ve Feodal Düzendeki Paranın Rolü
174	Feodal Senyörlere Karşı Kentlerin Savaşımı
175	Patrisyenlerle Zanaatçılar Arasında Savaşım
176	Loncalar
177	Kalfalar ve Çıraklar
178	Tefeci Sermaye
179	Sömürücülere Karşı Savaşım
179	2. <i>Meta-Para İlişkileri ve Kır. Rantta Değişiklikler</i>
180	Köylüler Arasında Artan Eşitsizlik
180	Toprağın Küçük Köylüler Tarafından Kiralanması
182	Kentlerin Ekonomik Büyümesi ve Yerel Pazarların Gelişmesi
182	Burjuva Tarihçilikte Kent Sorunu
184	3. <i>Egemen Feodal Sınıfın Siyaseti. Yeni Devlet Biçimleri</i>
184	Merkezleşmenin İlerlemesi
185	Toplum Katlarında Feodal Monarşinin Kuruluşu
186	4. <i>Merkezi Rus Devleti</i>
186	Rus Topraklarının Birleştirilmesi
187	Pazar Bağlarının Gelişmesi
189	Hiyerarşik Feodal Monarşi
191	Rus Devletinin Uluslararası Etkisi

191	5. Asya ve Afrika Ülkelerinde Feodalitenin Gelişmesi
191	İleri Feodalite Çağında Çin
193	Hindistan
195	Arabistan'da Feodalitenin Evrimi
198	Afrika Kıtasındaki Devletler
200	Doğu Akdeniz Ülkelerine Askerî Sömürgeleştirme Seferleri (Haçlılar)
201	Birinci Haçlı Seferi
202	Haçlı Seferlerinin Toprağa İlişkin ve Ekonomik Sonuçları
203	6. Feodal Toplumların İdeolojisi ve Uygarlığı, Dinin ve Kilisenin Rolü
203	Katolik Kilisesi
204	Manevi Yaşamda Kilisenin Tekeli
205	Müslüman Dini
205	Budizm
206	Anti-Feodal İdeolojinin İlerlemesi
207	Mezhep Sapkınlıkları
208	7. Halk Yığınlarının Anti-Feodal Savaşımı
208	Anti-Feodal Savaşımın Ekonomik Temeli
209	Halk Ayaklanmalarının Rolü
211	Halk Yığınları Savaşımının Ruhban Zümresine Karşı Olma Niteliği
214	Mezhep Sapkınlığı Niteliği Taşıyan Halk Hareketlerinin Rolü
215	ÜÇÜNCÜ BÖLÜM. – Feodalitenin Dağılıp Parçalanma Çağı (Kapitalist İlişkilerin Doğuşu)
215	1. Ekonomide Değişiklikler
216	Üretici Güçlerin ve Toplumsal İşbölümünün Gelişmesi
217	Sermayenin Ortaya Çıkışının Tarihsel Koşulu, İlkel Birikim
218	Basit Kapitalist Elbirliği ve Manüfaktür
219	Köylülerin Zorla Mülksüzleştirilmesi
220	Kamu Borçları ve Himayecilik
220	Büyük Coğrafi Keşifler ve İlk Sömürge Fetihleri
221	"Fiyatlarda Devrim"
222	Sömürgeleri Sömürme Sistemi
222	2. Toplumsal ve Siyasal İlişkilerin Gelişmesi
222	Ulusların Ortaya Çıkışı
223	Burjuvazinin ve Proletaryanın Oluşması
223	Mutlakiyetçi Feodal Monarşi
224	3. Yeni İdeolojik Olaylar
224	Rönesansın Kültür ve İdeolojisi
225	Reform
226	Almanya'da Reform. 1524-1525 Büyük Köylü Savaşı
228	Protestanlığın Yayılması
229	4. 16. Yüzyılda Hollanda'da Burjuva Devrimi
229	Devrimin Zorunluluğu
229	16. Yüzyılın Başında Hollanda
230	Loncaların Gerilemesi ve Kapitalizmin Gelişmesi
230	Feodal Soyluluk ve Ulusal Boyunduruk
231	Hollanda Cumhuriyetinin Kuruluşu. Hollanda Devriminin Anlamı